Efdalil Mevlid
Efdalü-n niami alel alemi bi mevlidi seyyid ibni adem seyyidina Muhammed sallallahü aleyhi vesellem nazmül muhaddisi izzeddini Doğanhisari (selase mevalidel erbeati)

Bismillahirrahmanirrahim
Mukaddimetü mevlidinnebiyyi sallalahü aleyhi vesellem

Var ve bir Allah Teala Zülcelal
Muktedir hallagu alem Zülcemal

Varlığına del vücudul hadisat
Birliğine del nizamül kainat

Şu nuguş hasna ve efal mütgane
Şahidat tam saniın evsafına

Nasa hak rahmen Rusul bas eyledi
Bazı rusle kütbü inzal eyledi

Hak Rusulde dört sıfat tebliğ tamam
Hem fetane hem emane sıtkı tam

Nur Muhammed enbiyanın efdali
Hatemi hem halka Hak'kın mürseli

Dini nasıh oldu mensuh cümle din
Ekmelül edyan ve baki hak bu din

Çok ve efdal ümmeti çok alimi
Hem de Kur'an mucizatın azami

Zahiri Ecmel fezail mecmei
Batıni ekmel kemalat menbai

Çok seven Allah Muhammed vasfını
Çok sever Allah Muhammed de onu

Dinleyen mevlidi okuyan okutan
Cennete evvel girerler cümleden

Kim severse mevlidi mümin tamam
Sevmeyen mevlid münafık vesselam

İster isen bulasın ali makam
Aşk ile de esselatü vesselam

Faslı evvel Muhammed aleyhisselatü vesselam

Evvelen mahzı halk nur olup sonra alem o nurdan med alındığı
Ve misakul enbiyai ve nurun intikalatı
Ve hın-ü hamlinde zuhur eden bazı acaip beyanındadır

Evvelen Allah Muhammed zatını
Mahz-ı Nur halk eyledi sevdi onu

Sonra medd etti o nurdan alemi
Türlü çamurdan yarattı Ademi

Enbiyayı etti ihrac zahire
Aldı misak Nur Muhammed tahire

Ali İmran'da o misak ayesi
Dalle hem safta mübeşşir ayesi

Nur Muhammed zahiren ahir Rasul
Umdetülhalk batınen aslül usul

Kondu o nur sonra Âdem alnına
Geldi Havva'ya ve Şit Nuh zahrine

Geldi İbrahim'e İsmail'e nur
Geldi Abdülmuttalip şeybe'ye nur

Geldi Abdullah Zebiha nur tamam
Amine'ye geldi o nur vesselam

Tahirinden tahirattan geldi nur
Bu nesep Tahir ve meşhur züssürur

Hamline tarih Regaib gecesi
O Recep evvelki Cuma gecesi

Çok acaip o gece etti zuhur
Gitti zulmet aleme geldi sürur

Oldu yer gökte o gece çok nida
Dediler hamle oldu o Nurulhüda

Cümle ziruh iftiharlar ettiler
Birbirine hamli tebşir ettiler

Dedi dabbe o bu dünyaya imam
Ehli dünyaya sirac nuruzzülam

Âmine Zühriyye buldu devleti
Hamli müddet gördü pek çok ayeti

İster isen bulasın ali makam

Aşk ile de esselatü vesselam

Faslü Sani; Muhammed aleyhisselatü vesselamın keyfiyeti tevellidi ve tarih veladeti ve kabilelvelade zuhur eden bazı irhasat beyanındadır

Fil senesinde Muhammed Mekke'de
Doğdu medfundur Medine Ravza'da

O Rabiul evvel ayında doğması
On ikinci gece isneyn gecesi

Doğmadan az önde irhasat zuhur
Eyledi cennet açıldı indi nur

Amine der evde idim yalınız
Geldi bir hal doğacak o nuri ız

Geldi bir akkuş kanatla bağrımı
Sığadı korktumdu aldı havfimi

Terledim hem susadım son mertebe
Verdiler şerbet dolu bir mişrabe

Şerbeti içtim de nur oldu vücut
Ak soğuk kar misli baldan tatlı süt

Geldi çok kuş hücremi tam örtüler
Asiye Meryem ve çok hur geldiler

Oldu tezyin bu hava dibac ile
Çok rical bekler havada saf ile

Perde gözümden alındı o zaman
Tam göründü şark ve garp dünya cihan

Üç alem üç yerde nura ihtiram
Şarkta garpta Kabe üzre dikili tam

Sonra geldi daye nisvan bissürur
Et kıyam tazim Muhammed doğuyor

(kıyam)
Doğdu ol saat Muhammed bedri tam
Ver salât ona selamı bul meram

Esselatü vesselamü aleyke ya rasulalah
Esselatü vesselamü aleyke ya habiballah
Esselatü vesselamü aleyke ya seyyidnevveline vel ahirin ve selamün alel mürselin velhamdülillahi rabbil alemin

Hak Muhammed hak bu kuran de tamam
Eyle tevhid cennete gir vesselam)
Faslı Salis; Muhammed aleyhisselatü vesselam doğduğunda zuhur eden bazı havarık beyanındadır

Saçtı Allah aleme rahmet ve nur
Battı batıl geldi hak verdi sürur

Oldu halk mesrur doğunca Mücteba
Dediler “Ehlen ve sehlen merhaba”

Başını rafiğ semaya doğdu nur
Saciden lillah o nur etti zuhur

Göbeği maktuğ ve mahtun tam zarif
Ganga zer yok sürmeli Tayyip Nazif

Amine der ak bulu kayboldu
Bir münadi gösterin halka dedi

Her mekana oğlumu gösterdiler
Ak libas kundak yeşili verdiler

O doğunca çıktı benden başka nur
Şark ve garp göründü hem Şam’da kusur

Doğmadan ruhban haberler verdiler
Bu gece doğar Muhammed dediler

Nur doğunca oldu zahir harikat
Fahri alem doğduğuna şahidat

Oldu gökten tart şeyatin cin umum
Düştü putlar etti süflaya nücum

Etti o ivanı kisra inhidam
Su ile vadi semave doldu tam

Bahri Save battı Faris narı tam
Bin senelikti söyündü ya selam

İster isen bulasın ali makam
Aşk ile de esselatü vesselam

Faslı Rabi; Muhammed aleyhisselatü vesselamın bazı tarih ve nübüvvetinin ilanı ve islamın zuhuru beyanındadır

Gördü ayat etti iman gabile
Onu emzirdi Halime sıdk ile

Sinni on iki Bahira Ahmedi
Harikattan bildi iman eyledi

Sini otuz beşte Kabe kıssası
O Hacer Esved binası maddesi

Kırk yaşında geldi Cibril söyledi
Ya Muhammed dinle Allah ne dedi

Dedi Allah Muhammed aleme
Mürselimsin eyle tebliğ halkına

İndi kuran halka tebliğ eyledi
İddia izhar havarig eyledi

Cümle akil hakkı Hakkan bildiler
Yapışıp kurana İslam oldular

Mucizat kuran ve ihbar gaibat
Hem kelam hayvan kelamul camidat

Camidi tahrik ve teksirul galil
Her dua makbul şifa bulmak alil

Bunda isbatün nübüvvet dört cihet
Umdesi dava ve izhar mucizat

Her kemal hal enbiya ihbarları
Hakka irşadı anut münkirleri

Her cihetle hak tebeyyün etti tam
Uymayan cahil muanid vesselam

Der bu İz Doğanhisari hasılı
Doğrusu ya Hak'ka akıl uymalı

Uy bu Kur'ana yapış et iğtisam
Sev Muhammed ile Allah'ı tamam

İster isen bulasın ali makam
Aşk ile de esselatü vesselam

(beş usul imana iman et tamam
Et şahadet cennete gir vesselam)

Mevlidin ahirinde edilecek dua Konya dahilinde Doğanhisar kasabasında müderrisinden ve on sene zahir mücavirlerden şeyhul arap denilmekle müştehir sahibüttelifatülbedia ve kırkı mtecaviz kaside ve dört mevlid nazmı ve iki miracınnebi ulemai rumuyyin ve mağribiyyin ve şamiyyinin cihabedesinden mecaz bin iki yüz seksen beşte mevlide mütevellid muhaddis İzzeddin Doğanhisari Nazimedir dört mevlidin evvelkisi eğzamünniam alel alem bimevlid seıd ibni adem
yüz yetmiş beyitlidir
ikincisi ekmelinniam alel alem seıd ibni adem
yüz kırk beyitlidir
üçüncüsü efdalinniam yetmiş beyitlidir
dördüncüsü ecmelinniam elli beyitli
lafızları muhtelif ve manaları nazımları müttefiktir
ver ve ayat sahihce ile mervi olanlardır
itikada muvafık vaka mutabık tarih mazbuttur
umum ulema tasdik ettiler
nazımlarında rekaket ve taklit yoktur

Sübhane rabbike rabbil ızzeti amme yasufun ve selamün alel mürselin velhamdülillahi rabbil aleminin

Efdalü-n niami alel alemi bi mevlidi seyyid ibni adem seyyidina Muhammed sallallahü aleyhi vesellem nazmül muhaddisi izzeddini Doğanhisari (selase mevalidel erbeati):
Cihanda nimetlerin en faziletlisi, insanoğlunun efendisinin doğumuyla efendimiz Muhammed (SAV) hakkında Muhaddis İzzeddin Doğanhiarinin dört manzum mevlidinden üçüncüsüdür.

Hallagu alem: Cihanı mükemmel bir şekilde yaratan.
Zülcemal: Güzellik sahihibi
Daal: Deliller
Vücudul hadisat: Olayların var oluşu
Nizamül kainat: Kainatın düzeni, intizamı
Nukuş-u hasna: Güzel nakışlar, süsler
Efal-i Mütgane: Değişmeyen, bozulmayan kanunlar
Şahidat: şahitler; göstergeler, belirtiler
Saniın evsafına: Yaratıcının sıfatlarına
Rahmen: merhamet olması için
Bas: Göndermek
Kütbü: Kitapları
İnzal: İndirmek
Fetane: Zeki
Emane: Güvenilir
Hatemi: Sonu
Nasıh: Ortadan kaldıran

Mensuh: Ortadan kaldırılan
Ekmelül edyan: Dinlerin en mükemmeli
Baki: sonsuz
Mucizatın azami: Mucizelerin en büyüğü
Zahiri ecmel: Görünümü en güzel
Fezail mecmei: Faziletlerin toplandığı yer
Batını ekmel: İçi en mükemmel
Kemalat menbai: Bütün mükemmelliklerin kaynağı
Ali: Yüce
Faslı evvel Muhammed aleyhisselatü vesselam
Evvelen
Mahzı: Sadece
Halk: Yaratılan
Med: Ürediği
Misak: Anlaşma, güvence
İntikalatı: Gçişleri
Hınü hamlinde: Hamilelik döneminde
Zuhur:Çıkan
Medd etti: Üretti, çoğalttı
İhrac: Çıkarmak
Zahir: Açık, görünüm
Tahir: Temiz
Ayesi: Ayetler, işaretler
Daalle: Deliiler
Safta: Sıralanmış, belirli,bilinen
Mübeşşir: Müjdeleyen
Umdet-ül halk: Yaratılanların kökü
Asl-ül usul: Esasların esası, temeli
Zahrine: Sırtına
Zebiha: Kurbanlık
Tahirin: Temiz, iffetli erkekler
Tahirat: Temiz, iffetli erkekler
Züssürur: Mutlu
Hamline: Ana rahmine düşmesi
Nida: Çağrı
Nur-ulhüda: Hidayet ışığı, güneşi
Ziruh: Bütün alemlerdeki canlılar, ruh sahipleri
Tebşir: Müjde
Dabbe: Yeryüzündeki bütün canlılar
Sirac: Kandil, ışık
Nuruzzülam: Karanlıların aydınlatıcısı
Zühriyye: Günahsız, tertemiz
Keyfiyeti tevellidi: Doğumunun nsıl oluşu
Tarih veladeti: Doğum tarihi
Kabilelvelade: Dünyaya teşrifi
İrhasat: Doğumdan sonra, çocukluk döneminde ortaya çıkan olağanüstü haller
Medfun: defnedilmiş
İsneyn gecesi: Pazartesi gecesi
Nur i ız(zun): şerefli nur

Havf: Korku
Mişrabe: Maşraba
Hur: Huriler
Tezyin: Süslü
Dibac: Örtü
Rical: Adamlar
Alem:İşaret
İhtiram: Saygı, hürmet
Daye: Ebe
Nisvan: Kadınlar
Bissürur: neşeyle
Bedri tam: Ayın on dördü
Havarık: Harikalar
Mücteba:Seçilmiş
Rafiğ: Yükselen
Saciden lillah: Allah'a secde ederek
Maktuğ: Kesilmiş
Mahtun tam: Tam sünnet olmuş
Gazer: Kazurat, balgam
Tayyip: İçi temiz
Nazif: Dışı temiz
Münadi: Duyurucu, Tellal
Libas: Elbise
Kusur: saraylar
Tart: Kovulmak
Şeyatin: Şeytalar
Süflaya: Yeryüzüne
Nücum: Yıldızlar
İvan-ı kisra: Kisranın sayları
İnhidam: Yıkıldı
Vadi semave: Semave deresi
Bahr-i Save: Save Gölü
Faris narı: İrandaki ateş
Ayat: İşaretler
Gabile: Emziren
Sinni: Yaşı
Bahira: Peygamerimizin peygamberliğini ilk olarak bilen Rahip Bahira
Maddesi: Bölümü
Mürselimsin: Peygamberimsin
İddia izhar: Davetin açığa çıkması
Akil: Düşünen insanlar
Hakkan: Hak olarak
İhbar gaibat: Gaiblerden haberler
Kelam hayvan: Hayvanlara ait bilgiler
Kelamul camidat: Cansızlara ait bilgiler
Camidi tahrik: cansızları harekete geçiren(ölüyü dirilten)
Teksirul galil: Azı çoğaltan
Alil: Hastalık
İsbatün nübüvvet: peygamberliğin ispatı
Umdesi: Temeli

Dava: Çağrı
Her kemal hal enbiya ihbarları: Peygamberlerin güzel halleri
Anut: İnatçı
Tebeyyün: Ortaya çıkmak
Muanid: inatçı
Hasılı: Özet olarak
İğtisam: Sarıl
Gıyasi: Koruyucum
El aman: Yetiş
Muıni: Yrdımcım
Vekili: Dayanağım
Tevfik: Başarı
Felah: Kurtuluş
İnam: Nimetlendir
Hidayet: Kurtuluş
Salah: Barış
Zünubi: Günahlarımı
Mağfur: Bağışla
Gafur: Bağışlayan
Uyub: Ayıplar
Mestur: gizle
Şekur: Affedici
Nazime: Şiir yazan
Necat: Kurtuluş
Şafi: Şefaatçi
İdhal: Dahil et
Gani: Hiçbir şeye muhtaç olmayan
Mesrur: Sevinçli
Beyti mamur: Evi viranelikten kurtarmak
Zenbini: Günahını
Hatime: Son nefes
Ahsen hitam: güzel ölüm
Ali makam: Yüksek makamlar